

ОСОБЛИВОСТІ СПРИЙНЯТТЯ ФОРМ РІЗНИМИ ПСИХОТИПАМИ

Денисенко Ю.М., к.арх., доцент
(кафедра дизайну архітектурного середовища)

Ускладнення функціональних процесів і потреб людей, існування гуманістичної і прагматично-комерційної необхідності розуміти, враховувати і задовольняти якнайбільшу кількість потреб користувачів, робить надзвичайно актуальними міждисциплінарні дослідження, направлені на вивчення особливостей психологічного сприйняття різними групами людей і різними людьми тих чи інших об'єктів чи процесів, в тому числі й різних форм, як важливих результатів архітектурного чи дизайнерського проектування.

В результаті проведених автором досліджень з використанням методу анкетування було виявлено наступне: не зважаючи на те, що існують в основному дві основні фізіологічні статі, але враховуючи наявність характерних статевих психологічних особливостей поведінки і сприйняття дійсності, ми можемо розглядати такі психостатеві типи, як мужні чоловіки, жіночні жінки, жіночо-подібні чоловіки та чоловікоподібні жінки (з яскраво вираженою психологією протилежної статі), а також як різновиди зазначених двох останніх типів - чоловіки і жінки, у яких приблизно в рівних пропорціях присутні і чоловічі і жіночі психологічні якості. Розроблена автором форма анкети з метою виявлення особливостей сприйняття різних форм різними психо-статевими типами, виявила цікаві закономірності сприйняття форми зазначеними психотипами.

Крім того, виявлено, що різні типи і періоди розвитку суспільства, як і різні архітектурні, дизайнерські і мистецькі стилі, також можливо охарактеризувати як чоловічі (наприклад, пролетарський та феодальний періоди), чи як жіночі (наприклад, капіталістичний та так званий "брахманський" періоди, виділені автором з точки зору певних принципів існування суспільств). В розроблених автором питаннях анкети на прикладі простих чи складних геометричних форм, композицій та зображень різних за стилем і за формою архітектурних об'єктів, інтер'єрів, меблів та інших деталей та елементів архітектури та штучного середовища були визначені пріоритети у сприйнятті різними психо-статевими типами людей тих чи інших форм (вертикальних чи горизонтальних, лаконічних чи роздрібнених, закруглених і м'яких, чи прямокутних і жорстких, та інших якостей і характеристик двомірних та об'ємних форм).